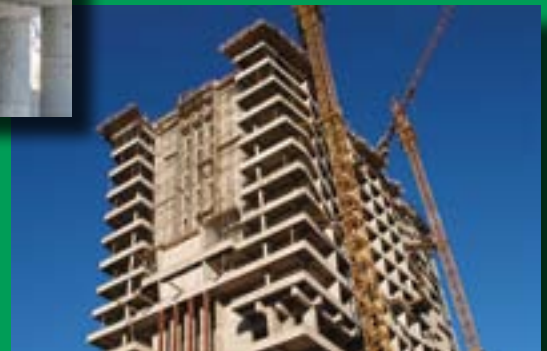
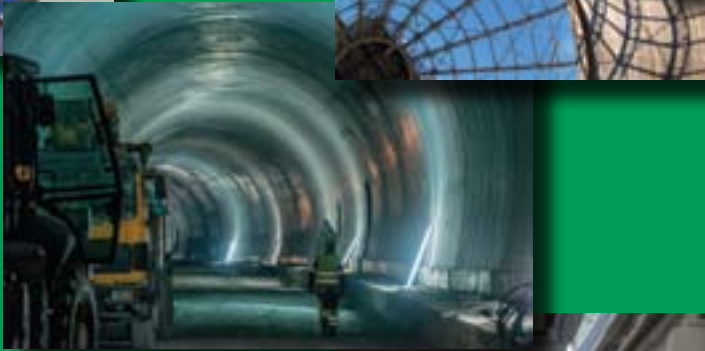

INFO SILOS

Interni magazin Tvornice cementa Kakanj

Broj 34

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Najbolji rezultati od nastupanja finansijske krize

Predsjedavajući Upravnog odbora, dr. Bernd Scheifele u intervjuu za theGroup online, interno glasilo HeidelbergCement grupacije, govori o rezultatima koje je HeidelbergCement postigao u prethodnoj godini i o tome šta očekuje u 2014.

U godini obilježavanja 140. obljetnice poslovanja HeidelbergCement je postigao najbolje rezultate od kad je nastupila finansijska kriza. Jeste li zadovoljni sa učinkom kompanije u 2013?

Sveukupno gledajući, 2013. je bila uspješna godina za nas. Spojili su se mnogi pozitivni faktori. Jedan od njih je naše pozicioniranje u regijama u kojima je u toku solidan ekonomski razvoj, posebno u Sjevernoj Americi, UK-u, Njemačkoj, Sjevernoj Evropi, Australiji, Maleziji i Africi. Drugi važan faktor je uspješno provođenje programa "PERFORM" i "CLIMB" kojima smo postigli značajan progres na poboljšanju procesa prodaje, i bili u mogućnosti povećati cijene u poslovanju s cementom i agregatima. Također smo imali uspjeha u smanjenju troškova, materijalnih i kadrovskih. I na kraju je također važno istaći da je naš progam "FOX 2013" još jednom premašio očekivanja u posljednjoj godini svoje implementacije. U konačnici, uspjeli smo poboljšati operativne marže u svim poslovnim linijama - još jednom, daleko bolje od naših konkurenata.

Zašto, uprkos mnogobojnim uspjesima, prihodi i operativna dobit nisu bili veći u 2013?

Ukupni prihod Grupe iznosio je 13,94 milijarde eura u 2013. što je malo manje nego u prethodnoj godini. Uglavnom, to je posljedica pada vrijednosti mnogobrojnih valuta u odnosu na euro, što je iznosilo 664 miliona eura. Ukoliko se izuzmu efekti kursnih razlika i konsolidacije, prihod Grupe je bolji za 3,4%. Ovaj organski rast

potaknut je boljom prodajom cementa i transportnog betona, a posebno uspješnim povećanjem cijena na važnim tržištima.

Šta HeidelbergCement može učiniti da se zaštiti od ovih negativnih uticaja kursnih razlika?

Mi ne možemo uticati na kursne promjene valuta. Efekti kursnih razlika pojavljuju se u Grupi kroz prevođenje različitih lokalnih valuta u euro. U tom smislu jak euro je nepovoljan. Štaviše, u mnogim zemljama imamo troškove koji se baziraju na američkom dolaru - kao što je kupovina uglja. Slabiji kurs u nekim državama podrazumijevao je neočekivani porast takvih troškova. Kada se radi o ublažavanju efekata kursnih razlika, jedini način je da uradimo svoju zadaću i postupimo u skladu s tim što znači povećanje cijena i rezanje troškova.

Kakav je napredak postignut na fontu smanjenja duga?

Neto dug se povećao za nešto manje od 500 miliona eura u 2013, i iznosi 7,5 milijardi. To se većim dijelom može pripisati već pomenutim negativnim efektima kursnih razlika. U isto vrijeme, u Njemačkoj smo morali platiti antitrustovsku kaznu u iznosu od 161 milion eura za kršenje koje se desilo prije 2003. Također smo investirali više nego smo planirali. Početkom 2013. napravili smo dvije strateški važne akvizicije. Povećali smo udio u australijskom vodećem proizvođaču cementa Cement Australia sa 25% na 50% čime smo se poravnali sa Holcimom u ovoj važnoj investiciji. Također smo preuzeli i preostalih 50% u kompaniji Midland Quarry Products, proizvođaču agregata i asfalta u UK-u.

Da li će povećanje nivoa duga biti problematično za HeidelbergCement? Kako ćete nastaviti sa otplatom?

Ne, povećanje duga nije problem. Na kraju 2013. mi smo zapravo značajno poboljšali svoju finansijsku strukturu - uprkos većem neto dugu - ugovaranjem boljih uslova kod naših banaka. Uspjeli smo smanjiti kreditnu maržu za 0,3 postotnih poena i osloboditi se prethodnih garancija. Sve to pokazuje naše dobre odnose sa bankama.

Naravno, smanjenje duga i dalje je top prioritet, posebno jer želimo postići rang investicijskog nivoa. Jedan faktor koji će doprinijeti smanjenju duga biće prodaja poslovnih linija za proizvodnju građevinskih materijala u UK-u i Sjevernoj Americi zajedno sa ostalom imovinom koja

nije vezana za osnovnu djelatnost. Ovo deinvestiranje će se, naravno, provesti samo ukoliko tržišni uslovi budu povoljni i cijena odgovarajuća.

Kakav razvoj na tržištu očekujete tokom 2014?

U ovom momentu pozicionirani smo na vrhu tržišta zahvaljujući dobroj regionalnoj izmiješanosti naših operacija. Najveće pozitivno iznenađenje koje smo doživjeli protekle godine bilo je povećanje ekonomske aktivnosti u SAD-u i UK-u. Spremni smo da izvučemo značajnu korist tokom oporavka u tim zemljama tokom 2014. A u Njemačkoj i Sjevernoj Evropi očekujemo ozdravljenje građevinskih tržišta. Za Aziju i Afriku naše prognoze o održivom porastu potražnje se nisu promijenile. Također vidim dodatni potencijal u našim programima "CLIMB Commercial" i "PERFORM". Drugim riječima, svi djelići za dobru 2014. godinu su na svom mjestu - pogotovo ako se uzme u obzir trenutna stagnacija u cijenama energije. Naravno, svaka eskalacija konflikta na Bliskom Istoku ili u Istočnoj Evropi mogla bi brzo uticati na opšte ekonomske uslove. Međutim, do sada politička kriza u Ukrajini nije uticala na kompaniju. Tokom 2014. Upravni odbor je postavio cilj da se povećaju prihodi i operativna dobit prije prilagođavanja kursnih razlika i konsolidacije. A poslovanje u prva dva mjeseca 2014. daju nam razlog za optimizam da ćemo ovaj cilj dostići.

Planira li HeidelbergCement dodatne akvizicije u 2014?

Naša strategija ciljnog investiranja u cementne kapacitete na tržištima u razvoju u Aziji i Africi smotreno se nastavlja u 2014. Ovdje fokus nije na novim akvizicijama kompanija nego na proširenju naših postojećih kapaciteta i puštanja u pogon novih tvornica na tržištima na kojima smo već prisutni. U Africi, na primjer, ove godine ćemo imati proizvodnju od oko 5 miliona tona u novim kapacitetima. U poslovanju s agregatima fokusiramo se na investiranje u rezerve sirovina i integraciju manjih lokalnih postrojenja. Kao i uvijek, naša strategija ne uključuje velike akvizicije koje bi drastično uticale na nivo zaduženja kompanije.

Na žalost, došlo je do povećanja u ukupnom broju fatalnih nesreća u Grupaciji u 2013. Kako možemo još više podići svijest o ključnim pitanjima sigurnosti na radu?

Uspješno smo implementirali mnogobrojne mjere promocije sigurnosti na radu tokom proteklih nekoliko godina. Njihova efikasnost ogleda se smanjenju frekventnosti nezgoda i njihovoj surovosti. Ali ne možemo sjediti na lovorikama. Prerano je da budemo zadovoljni sa postignutim, kao što se vidi iz povećanja broja fatalnih nesreća! Poboljšanje sigurnosti na radnom mjestu kreće od vrha i ja očekujem mnogo veću posvećenost menadžmenta po ovom pitanju. Svaki dan moramo iznova bivati primjerom kada se radi o sigurnosti na i oko radnog mjesta. Naravno, to zahtijeva blizak kontakt sa poslovanjem i našim ljudima. Svi oni koji su zaduženi za svaku lokaciju naše Grupacije moraju raditi zajedno sa svojim zaposlenicima kako bi osigurali da je ova tema stalno u vrhu interesovanja zaposlenih bez obzira na vrstu radnog mjesta. Jedna stvar je jasna: ne može se postići operativna izvrsnost bez izvrsnosti u sigurnosti na radu.

2013. je bila uspješna za HeidelbergCement i u poređenju sa konkurencijom. Šta je to što je našoj kompaniji dalo konkurencijsku oštrinu?

Jaka lična posvećenost i neizmjerena lojalnost naših zaposlenika čine veliku snagu HeidelbergCementa. Drugi važan faktor je kultura koja se fokusira na ključne elemente našeg uspjeha, a to su: održivi fokus na učinku i zaradi, u sprezi sa sveobuhvatnim upravljanjem troškovima i visokim nivoom implementacije. Jedinствена karakteristika naše kompanije je balans koji postižemo u našem rukovodnom timu, koji ujedinjuje bogatstvo osobnosti, vještina i iskustava oslikavajući naše prisustvo na mnogim međunarodnim tržištima, strukturu naših kupaca i oblik našeg poslovnog okruženja. To nam omogućava da brzo i fleksibilno djelujemo kad se suočavamo sa globalnim promjenama i smjenjujućim uslovima lokalnih tržišta uvijek imajući u vidu da je "svako poslovanje lokalno".

Otkloniti sve prepreke za ulaganje

Vijeće stranih investitora u BiH objavilo novo izdanje Bijele knjige 22. novembra u Sarajevu koja sadrži preporuku za prevazilaženje glavnih prepreka ulaganju u BiH.

VSI u BiH okuplja firme koje su proteklih godina investirale više od četiri milijarde eura, pritom zaposlile oko 12.000 ljudi. "Ovih 12.000 je broj zaposlenih koji je direktno zaposlen u članicama Vijeća. Radim u cementnoj industriji i računa se da jedno radno mjesto za sebe veže 8-10 indirektnih mjesta, obzirom da ova industrija treba servise usluge, mehanizaciju, transporte i sve ostalo. Ovo je samo direktno broj zaposlenih."

Izdavanje građevinskih i okolišnih dozvola, pravna i politička nesigurnost, te visina poreza najveće su prepreke koje imaju strani investitori u BiH, navedeno je na prezentaciji Bijele knjige za 2012/13. koju je u Sarajevu upriličilo Vijeće stranih investitora (VSI) BiH. Riječ je o publikaciji koju VSI objavljuje svake godine naglašavajući ključne prepreke za investiranje i istovremeno bh. vlastima sugerira prioritete reforme radi rješavanja tih prepreka. Predsjednik Upravnog odbora VSI-a i direktor Tvornice cementa Kakanj Branimir Muidža istakao je da strani investitori traže sigurnost ljudi i kapitala, potencijal na tržištu, jasne i provodljive zakone i transparentnost u njihovoj primjeni i na tržišnoj utakmici.

"Postavili smo sebi ambiciozan zadatak da u saradnji s bh. vlastima otklonimo preostale administrativne prepreke da bi se što više investitora odlučilo da svoj kapital uloži u BiH," rekao je Muidža. Naglasio je da su članovi VSI-a možda i najkvalificiraniji poslovni ambasadori BiH, jer svojim pozitivnim primjerima dokazuju da se i u ovoj zemlji da uspješno raditi i zaraditi.

Potencijalni strani ulagač koji želi dobiti građevinsku dozvolu za gradnju proizvodnog pogona, kao i za bilo kakav priključak u BiH mora potrošiti i do 180 dana. Ta činjenica dovoljan je razlog da većina okrene leđa i smjesta odustane od ulaganja novca u tu zemlju, upozorio je Branimir Muidža. Kazao je kako je pribavljanje dozvola važan, ali ne i jedini problem. Uz to je spomenuo političku kompleksnost uređenja BiH, pravnu nesigurnost, ali i nestimulativnu poresku politiku.

Muidža je istakao kako sa svojih četiri miliona stanovnika BiH možda nije tako atraktivno tržište kao neke veće zemlje, ali u svakom slučaju može računati na dio kapitala koji "kruži svijetom i čeka priliku za investiranje". Nivo stranih investicija je od 2008. godine pao na 150 do 250 miliona eura na godišnjem nivou, dok je ranije godišnje iz inostranstva bilo ulagano i po 750 miliona eura.

Direktor Misije USAID-a u BiH David Barth rekao je da bi Bijela knjiga trebala biti poziv vlastima na akciju, jer su ovi problemi razlog visoke nezaposlenosti u BiH.

Guverner Centralne banke BiH Kemal Kozarić precizirao je da su direktne strane investicije u BiH u devet mjeseci 2013. iznosile 477 miliona KM, što pokazuje slab oporavak.

Tokom prezentacije Bijele knjige, Muidža se posebno zahvalio svim stručnjacima koji su bili angažovani na izradi preporuka, a koji su zaposlenici kompanija članica VSI. U izradi Bijele knjige iz Tvornice cementa Kakanj svoj doprinos dali su Zehra Obralića, Azra Uzunović, Izudin Neimarlija, Sead Kovačević, Almir Bajtarević i Nedžad Trako.

TCK primjer dobrog poslovanja i saradnje

Delegacija Općine Bihać tokom posjete Kaknju 23.01.2014. ocijenila da je Tvornica cementa Kakanj jedna od najuspješnijih firmi u BiH i primjer društveno odgovornog poslovanja.

S ciljem uspostave partnerskih odnosa u oblasti privrede, sporta i kulture delegacija Općine Bihać na čelu sa mr. sci. Emdžadom Galijaševićem, Općinskim načelnikom Bihaća i dr. Romanom Jurićem, predsjedavajućim OV Bihać, posjetila je Općinu Kakanj i u razgovoru sa načelnikom Nerminom Mandrom, upoznala se sa aktivnostima koje Kakanj provodi na pogodnostima za investitore pri ulaganju u privredne kapacitete.

U sklopu posjete Kaknju, načelnik Galijašević zajedno sa domaćinom obišao je lokalnu poslovnu zonu, te našu Tvornicu. Ovom prilikom istaknuto je da je Tvornica cementa Kakanj, članica HeidelbergCement grupacije, godinama jedna od najuspješnijih firmi u BiH.

Naš cement, najbolji cement!

U istraživanju omjera cijene i kvalitete Best Buy Award, ispitanici ocijenili kako Tvornica cementa Kakanj na BiH tržištu nudi najbolji omjer cijene i kvalitete u kategoriji proizvođač cementa

Istraživanje Best Buy Award Construction BiH koje je provela švicarska organizacija ICERITAS, pokazuje da ispitanici najveći broj glasova, za omjer cijene i kvalitete u kategoriji proizvođač cementa na BiH tržištu, daju proizvođaču Tvornici cementa Kakanj članici njemačkog HeidelbergCementa.

Istraživanje je provedeno na uzorku od 1.200 ispitanika, isključivo profesionalaca iz područja građevinarstva (arhitekti, građevinski inženjeri, građevinski obrtnici i izvođači građevinskih radova...) te uradi sam pojedinaca s iskustvom iz područja građenja i opremanja u BiH.

Ispitanicima, građanima BiH je u istraživačkoj anketi putem web obrasca postavljeno sljedeće pitanje: „Navedite naziv proizvođača cementa koji u Bosni i Hercegovini nudi najbolji omjer cijene i kvalitete.“ Najveći broj ispitanika na ovo je pitanje odgovorio: „Kakanj – Heidelberg“.

Zahvaljujući ovoj osvojenoj poziciji, Tvornica cementa Kakanj ima pravo nositi prestižnu oznaku: **“Best Buy Award - Br. 1 - najbolji omjer cijene i kvalitete” u kategoriji – proizvođač cementa.**

Uspješna okončana konferencija "Privredni izazovi i šanse u Jugoistočnoj Evropi"

Predstavništvo njemačke privrede u BiH je po nalogu Ministarstva privrede i energije SR Njemačke (BMW i) i Njemačke razvojne banke KfW organizovalo konferenciju "Privredni izazovi i šanse u Jugoistočnoj Evropi". Konferencija održana u sarajevskom hotelu Evropa i sa 90 učesnika bila veoma dobro posjećena. Generalni direktor HeidelbergCementa za BiH i Hrvatsku, Branimir Muidža, učestvovao je u ekspertnoj panel diskusiji.

poslovanje koji podrazumijevaju brže administrativne procedure i pouzdan pravni sistem.

Christoph Tiskens je u svom govoru kazao da je Njemačka razvojna banka KfW već mnogo godina aktivna u BiH i da ima dobra iskustva sa investicijama u, prije svega, energetske sektor, infrastrukturu, podršku privatnom sektoru. KfW je, prema njegovim riječima, dosad u BiH investirao 300 miliona eura, a planira uložiti još dodatnih 350 miliona eura.

Nakon uvodnih govora održana je panel diskusija koju je moderirao Gunther Neubert, direktor Predstavništva njemačke privrede u BiH. Tema prvog panela je bila

Uvodne govore su održali Nj.E. Ulrike Maria Knotz, njemačka ambasadorica u BiH, Helge Tolksdorf, rukovodilac Ureda za proširenje EU, Jugoistočnu Evropu i Tursku pri Ministarstvu privrede i energije SR Njemačke te Christoph Tiskens, rukovodilac Ureda za Jugoistočnu Evropu i Tursku u Njemačkoj razvojnoj banci.

Tolksdorf je u svom govoru naglasio da su mnoge njemačke kompanije zainteresovane za saradnju sa firmama u ovoj regiji. Međutim, da bi se privukle nove investicije, neophodno je stvoriti bolje okvirne uslove za

makroekonomski razvoj u EU i njegov utjecaj na zemlje jugoistočne Evrope, sa posebnim osvrtom na njegov značaj za kompanije i njemačke investitore u ovom dijelu Evrope. Branimir Muidža, generalni direktor HeidelbergCementa za BiH i Hrvatsku istakao je da budućnost Balkana leži u evropskim integracijama i uspješnoj međusobnoj saradnji zemalja ovog područja koje ekonomski čine jednu cjelinu. Također je istakao da BiH treba završiti proces privatizacije, uraditi reformu energetskega sektora u kojem leži ogroman kapital ove zemlje, te unaprijediti proces obrazovanja odnosno uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada kako bi se učenici i studenti usmjeravali na zanimanja koja su neophodna za oživljavanje bosanskohercegovačke nauke i privrede.

Predstavljamo partnere: Cengiz Insaat Sanayi ve Ticaret AS

Cengiz Holding je turski konglomerat osnovan 1980. godine, koji radi na polju građevine, energije, rudarstva i turizma. Vlasnik kompanije je Mehmet Cengiz, jedan od najbogatijih Turaka. U okviru holdinga "Cengiz" posluje 12 kompanija, a godišnji promet grupe dostigao je 4 milijarde dolara.

Cengiz Insaat Sanayi ve Ticaret AS, koja je u vlasništvu kompanije Cengiz Holding, osnovana je 1987. godine u Istanbulu i jedna je od najvećih građevinskih kompanija u Turskoj. Aktivni su na pet svjetskih kontinenata, a do sada su u oblasti građevinarstva realizirali poslove vrijedne čak

sedam milijardi američkih dolara. Infrastrukturni projekti koje je ova kompanija izgradila uključuju autoputeve, tunele, brane, luke, pristaništa, podzemne i nadzemne željeznice, aerodrome, cjevovode i mnogobrojne energetske i stambeno-poslovne objekte. Kompanija trenutno radi na velikim građevinskim projektima u Turskoj, ali i u Azerbejdžanu, Bosni i Hercegovini, sjevernom Iraku i Kazahstanu. U maju 2013. godine kompanija je dobila

ugovor za izgradnju trećeg međunarodnog aerodroma u Istanbulu u vrijednosti od 22 milijarde EUR-a.

U Bosni i Hercegovini Cengiz je aktivan od 2012. godine, kada je na međunarodnom tenderu odabran za glavnog izvođača radova na poddionici autoputa na Koridoru 5C Suhodol-Tarčin. Kompanija. Dokazavši da može uspješno izvršavati obaveze i poštovati rokove, kompanija je ponovo putem međunarodnog tendera izabrana da radi i pod-dionice Lepenica-Suhodol i Vlakovo-Lepenica, odnosno angažovana je na cijeloj dionici Vlakovo-Tarčin u dužini od 20 kilometara. Važno je istaći i da se na ovoj dionici nalazi nekoliko veoma zahtjevnih objekata uključujući tunel Suhodol u dužini od 2800 metara, te mnogobrojni mostovi i vijadukti.

Vrijednost radova firme "Cengiz Insaat" u BiH, na tri dionice, iznosi oko 370 miliona eura, od čega više od 200 miliona ide domaćim kompanijama podizvođačima radova.

I, naravno, najvažnije je istaći da je ova kompanija u Tvornici cementa Kakanj prepoznala pravog partnera, tako da je na tokom proteklog perioda na ovoj dionici ugrađeno najviše kakanjskog cementa, a Cengiz Insaat bio naš najveći direktni kupac. Naš cement su koristile i domaće firme angažovane kao podizvođači, a u drugoj polovici 2013. godine u projekat je uključena i naša kćerka kompanija TBG BH sa betonarom u Sarajevu kao dobavljač betona.

Rezultati na zadovoljavajućem nivou

Blagi ekonomski oporavak BiH privrede zabilježen u 2013. najviše zahvaljujući velikim infrastrukturnim projektima. Slični rezultati očekuju se i u 2014. Pogodnosti za zaposlene iznadprosječne u odnosu na okruženje.

I. TRŽIŠTE I PRODAJA

Tržište cementa u 2013. je na nešto višoj razini nego u 2012. godini, što govori o blagom oporavku građevinskog sektora u Bosni i Hercegovini (BiH), u prvom redu zahvaljujući kontinuiranoj izgradnji na najvećem infrastrukturnom projektu u BiH koridoru 5C. Tržište BiH je i u 2013. godini bilo izloženo agresivnoj politici prodaje, prvenstveno putem niskih izvoznih cijena, inostranih

proizvođača cementa iz okruženja. Otvorenost zemlje, te jaka konkurencija iz inozemstva zahtijeva izuzetne napore da se postigne odgovarajući pristup potrošačima i zaštiti domaće tržište.

TCK je na tržištu Bosne i Hercegovine u 2013. godini ostvarila obim prodaje od 432 kt i uspjela zadržati leadersku poziciju na domaćem tržištu.

Podaci o prodaji u odnosu na plan i prethodnu godinu dati su u sljedećoj tabeli:

		AC 2012	PL 2013	AC 2013
Prodaja cementa na BiH tržištu	kt	365	363	432
Izvoz cementa	kt	60	57	46
Ukupna prodaja cementa	kt	425	420	478

II. PROIZVODNJA

Proizvodnja cementa u 2013. godini je iznosila 478 kt što u odnosu na prošlu godinu predstavlja povećanje od 11,7%. Povećanje proizvodnje cementa jeste rezultat povećanja prodaje, odnosno

potrošnje cementa.

Proizvodnja klinkera je također povećana u odnosu na prethodnu godinu za 26,8%, a u odnosu na plan za 11,8%.

Podaci o proizvodnji u odnosu na plan i prethodnu godinu dati su u sljedećoj tabeli:

		AC 2012	PL 2013	AC 2013
Proizvodnja cementa	kt	428	420	478
Proizvodnja klinkera	kt	254	288	322

III. PRIHODI, TROŠKOVI, FINANCIJSKI REZULTAT

Ukupan prihod od prodaje Tvornice cementa Kakanj povećan je u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu za 10.1%, pri čemu je prihod od prodaje proizvoda povećan za 8%, dok je prihod od prodaje roba smanjen za 58.7%, jer u 2013 godini za razliku od prethodne godine nije bilo značajne prodaje troske. U 2013 godini prodaja troske je iznosila samo 1 kt.

Poslovni rashodi su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu za 4.3%, a ukupni rashodi su smanjeni za 3%, dok su u odnosu na plan povećani za 3%

Financijski prihodi su povećani za 374%, zbog uplate diovidende povezanog pravnog lica TBG Beton Zagreb, a financijski rashodi su smanjeni za 28%. Ostali prihodi su smanjeni za 41% a ostali rashodi su povećani za 69%.

Prihod od prodaje cementa Društva na domaćem tržištu povećan je za 10.5% zbog povećanja volumena prodaje za 19%.

Neto dobit je u 2013 godini iznosila 18.186 TKM i povećana je u odnosu na prethodnu godinu za 93%, dok je u odnosu na plan neto dobit veća za 59%.

IV. PLAN ZA 2014. GODINU

Prema prvim dostupnim analizama i projekcijama za 2014. godinu prognozirani je ekonomski rast od 1,5%, gdje će sve kategorije bruto domaćeg proizvoda doprinijeti pozitivnom ekonomskom performansu. Glavni pokretači umjerenog ekonomskog rasta u 2014. godini bi bilo pokretanje elektro-energetskog investicionog ciklusa u termo i vjetro elektrane od strane javnog preduzeća Elektroprivreda, te nastavak izgradnje Koridora 5C.

Pošto je 2014. godina novih opštih parlamentarnih izbora, ne očekuje se nikakav značajniji ekonomski zamah u smislu javne potrošnje i javnih investicija, što u konačnici može dovesti do još veće, već izuzetno visoke stope nezaposlenosti.

Imajući u vidu nestabilnu političku situaciju, a takođe i posljedice po ekonomiju opšteg bunta građana u FBiH, prema planu za 2014. godinu se ne očekuje povećanje prometa. Ukupni volumen prodaje cementa je za 36 hiljada tona smanjen u odnosu na 2013. godinu. Kroz optimizaciju troškova je planirano smanjenje troškova za 7%.

Obzirom na planirani volumen prodaje cementa u 2014. godini koji je manji u odnosu na 2013. godinu, planirana neto dobit u 2014. godini je manja od neto dobiti 2013. godine za 20%.

V. PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALE POGODNOSTI KOJE IMAJU ZAPOSLENI

Imajući u vidu često ponavljani zahtjev za izjednačavanje plata po pozicijama Uprava je početkom 2013. godine donijela odluku o povećanju plata za nemali broj zaposlenika u cilju izjednačavanja plata po pozicijama, što je, u komunikaciji sa predstavnicima VU i IOS TCK, naglašeno kao prioritetan zahtjev. Međutim, i pored toga u aprilu 2013. godine je upućen zahtjev Vijeća uposlenika i Izvršnog odbora sindikata za povećanje boda za 2,5%, te toplog obroka za 1 KM i regresa za 100 KM.

Uprava je odbila zahtjev za povećanje plata uz podsjećanje na otežane uslove poslovanja, pad prodaje u 2012. godini te obrazloženje da je u 2013. godini došlo do povećanja plata ali ne proporcionalno za sve zaposlene, nego za određenu grupu, što je u krajnjem dovelo do povećanja prosječne plate te dodatnog prostora u tom momentu nije bilo. Nije isključen razgovor o mogućnost povećanja u drugoj polovini ili krajem godine ako rezultati budu bolji od planiranih.

Kako ne bi u potpunosti odbili zahtjeve donešena je odluka o povećanju regresa za 30 KM što je maksimalan iznos prema Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i raspodjeli plata.

Nakon polugodišnjeg izvještaja ponovo je upućen zahtjev za povećanje plata od strane Vijeća uposlenik i Izvršnog odbora sindikata nakon čega su vođeni pregovori sa Upravom koji su rezultirali potpisivanjem protokola o utvrđivanju plata i ostalih ličnih primanja za 2013. i 2014. godinu između Uprave Društva s jedne strane i Vijeća uposlenika i Izvršnog odbora sindikata s druge strane.

Protokolom je regulisano sljedeće:

1. Vrijednost boda, na bazi kog se shodno članu 40 Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i raspodjeli plaća vrši obračun neto plaće, je povećan za 3,26% to jest sa 0,215 KM na 0,222 KM. Plate su povećane od 01. novembra 2013. godine.
2. Jubilarna nagrada koja se isplaćuje povodom dana Tvornice je u 2013. godini povećana za 50 KM po zaposlenom, to jest iznosila je 700 KM po zaposlenom.

Strane su se saglasile da se ovo povećanje odnosi na 2014. godinu te da u 2014. godini neće biti dodatnih zahtjeva od strane Izvršnog odbora sindikata i Vijeća uposlenika za povećanje plata i ostalih dodatnih primanja zaposlenih. Predsjednik Sindikalnog odbora se obavezao da preko ostalih članova Sindikalnog odbora informiše sve zaposlene o postignutom sporazumu.

prodaje starog materijala, a visina dodatnih sredstava bit će utvrđena odlukom Uprave;

U skladu sa ovim protokolom i posebnim odlukama, Uprava Tvornice cementa Kakanj je Izvršnom odboru sindikata tokom 2013. godine odobrila donacije u iznosu od 22.000,00 KM. Pored donacija, Uprava je Izvršnom odboru sindikata tokom godine odobravala pozajmice za nabavku ogrjevnog drveta i uglja na period od šest mjeseci.

Prosječna plata po zaposlenom je povećana za 11,32% (najveći procenat se odnosi na usklađenje pozicija), a prosječna bruto primanja za 13,49% (povećanje plata i otpremnina). Prosječan broj zaposlenih je u 2013. godini smanjen za 20 zaposlenika. Smanjenje broja zaposlenih je izvršeno kroz redovno penzionisanje i sporazumne raskide radnih odnosa uz isplatu stimulativne otpremnine.

U 2012. godini je donešena privremena odluka o utvrđivanju kriterija i maksimalnog iznosa za isplatu otpremnine zaposlenicima Tvornice cementa Kakanj d.d. Kakanj pod povoljnijim uslovima. Odluka je na snazi od 01. decembra 2012. godine i važila je do 31.12.2013, a u 2013. ista je produžena do kraja 2013. godine.

Između Uprave Društva i Izvršnog odbora sindikata je 04.03.2013 potpisan Protokol o donacijama kojim je regulisano sljedeće:

1. Saglasni su da u 2013. godini Tvornica cementa Kakanj donira Sindikatu Tvornice cementa Kakanj novčana sredstva u iznosu od 10.000,00 KM na ime pomoći uposlenicima;
2. Saglasni su da u 2013. godini Tvornica cementa Kakanj donira Sindikatu Tvornice cementa Kakanj novčana sredstva u iznosu od 7.000,00 KM na ime jednokratne pomoći studentima – djeci uposlenika;
3. Saglasni su da u 2013. godini Tvornica cementa Kakanj može donirati Sindikatu Tvornice cementa Kakanj dodatna sredstva, ako ostvari prihod od

Uporedni pregled plata i ostalih ličnih primanja za 2012. i 2013. godinu dat je u sljedećoj tabeli:

Opis	2012. godina	2013. godina
	KM	KM
Plate i ostala primanja		
Bruto plate	7.232.042	7.529.563
Doprinosi na plate i ostala oporeziva primanja	762.747	788.340
Topli obrok	941.228	898.787
Prevoz	107.058	96.169
Regres	246.420	242.757
Jubilarna nagrada	202.554	206.115
Otpremnine	222.608	549.923
Total primanja zaposlenih	9.714.656	10.311.654
Prosječan broj zaposlenih - total	281	261
Prosječan broj zaposlenih - bez bol. preko 42 dana	278	260
Prosječna bruto plata po zaposlenom	26.015	28.960
Prosječna bruto ukupna primanja	34.945	39.660
Prosječna bruto primanja isklj. otpremnine	34.144	37.545
Prosječna bruto primanja mjesečno	2.912	3.305
Prosječna bruto primanja mjesečno isklj. otpremnine	2.845	3.129

2. Obezbeđenje osnovne zdravstvene zaštite

- ambulantom u krugu Tvornice znatno je olakšana osnovna zdravstvena zaštita zaposlenih i penzionera;
- u 2013. je organizovan veoma kvalitetan sistematski pregled svih zaposlenika što je u totalu iznosilo 57.370,00 KM
- plaćanje lijekova za zaposlene na osnovu recepata izdatih od strane doktora ambulante - u 2013. godini je iznosilo 112.931,00 KM (u 2012. godini 114.995,00 KM);

3. Osiguranje zaposlenih za slučaj nezgode - 2 police

a/ Po polici Sarajevo – osiguranja osigurani su sljedeći slučajevi :

- smrt od nezgode – osigurana suma 21.000,00 KM
- smrt usljed bolesti – osigurana suma 5.000,00 KM
- trajni invaliditet – osigurana suma 42.000,00 KM
- troškovi liječenja – osigurana suma 2.000,00 KM
- dnevna nakanda u bolnici usljed nezgode 10,00 KM

b/ Po polici UNIQA osiguranja osigurani su sljedeći slučajevi:

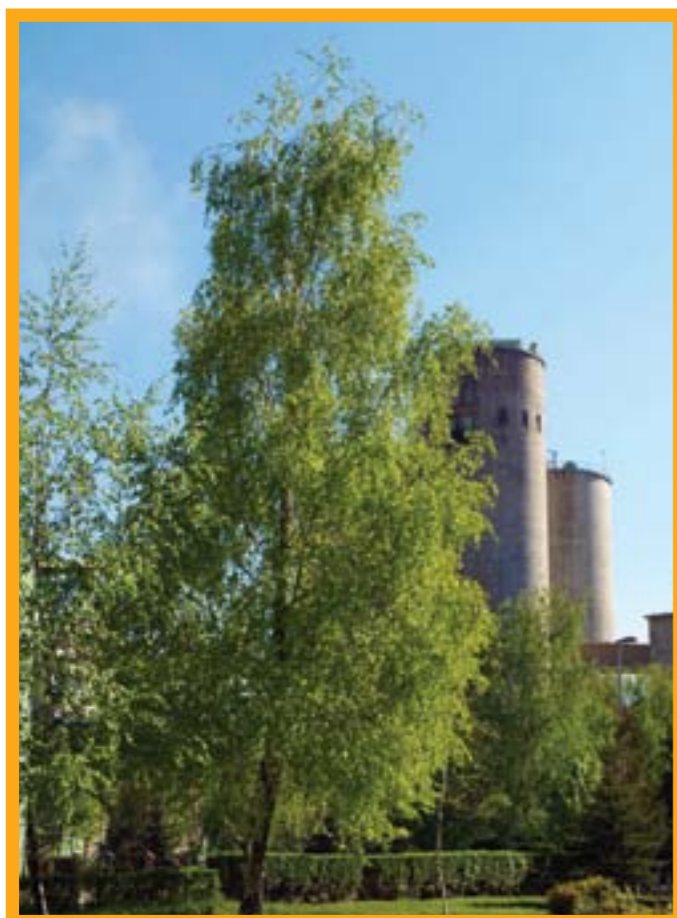
- smrt od nezgode – osigurana suma 27.400,00 KM
- smrt usljed bolesti – osigurana suma 7.000,00 KM
- trajni invaliditet – osigurana suma 54.800,00 KM
- troškovi liječenja usljed nezgode do 2.000,00 KM
- dnevne naknade u bolnici usljed nezgode do 10 KM dnevno.

Za osigurane slučajeve svaki zaposlenik ima pravo na osiguranu sumu po obje police.

Ostale pogodnosti za zaposlene

1. Pomoći u slučaju teže bolesti

Uprava društva na osnovu zahtjeva i odgovarajuće dokumentacije dodjeljuje novčanu pomoć za slučaj teže bolesti ili smrti zaposlenih i članova njihove uže porodice. Za slučajeve teže bolesti u 2013. godini isplaćeno 38.500,00 KM (2012. godini 24.300,00 KM), a za smrtno slučajeve 27.525,00 KM (u 2012. godini 22.343,00 KM).

Zaštita zdravlja i bezbjednost na radu

Od 2006. godine primjenjujemo i sistem upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu u skladu sa zahtjevima standarda OHSAS 18001:2007. To znači da je izvršena identifikacija opasnosti i procjena rizika na svim radnim mjestima u Tvornici cementa Kakanj, nakon čega su postavljeni ciljevi i planovi upravljanja kako bi se svi potencijalni rizici sveli na dopustivu i prihvatljivu mjeru, što je u konačnici rezultiralo činjenicom da smo u periodu nakon početka primjene ovog standarda, od 2006. do 2013. godine imali veoma mali broj povreda koje spadaju u red lakših. Sve povrede se detaljno analiziraju kako bi se poduzele odgovarajuće mjere cilju preventivnog djelovanja na otklanjanju uzroka koji mogu dovesti do ponavljanja povrede.

Unapređenje biodiverziteta kroz redovne aktivnosti

Uređen prostor oko novog silosa klinkera. Prioritet zelena i vodena površina. Jezero je privuklo mnogobrojne ptice uključujući i divlje patke.

Pozitivni rezultati za 35.-ti rođendan

U petak, 13. decembra 2013. godine, u prostorijama Tvornice cementa Kakanj upriličeno je svečano obilježavanje 35 godine postojanja i rada ovog uspješnog kolektiva kojem je prisustvovao veliki broj radnika, penzionera i članova porodica preminulih i poginulih radnika.

„Veliko mi je zadovoljstvo pozdraviti vas ispred menadžmenta Tvornice cementa Kakanj. Iza nas je još jedna ekonomski veoma teška i izazovna godina koju smo zahvaljujući kolektivnim naporima prebrodili i još jednom zabilježili dosta dobre rezultate. Ništa od toga

ne bi bilo moguće da nije bilo svesrdnog zalaganja svakog našeg zaposlenog. Zahvaljujući našim ljudima mi smo i danas jedna od najuspješnijih kompanija u Bosni i Hercegovini i šire,“ rekao je Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja.

Za sve zaposlenike, penzionere i porodice poginulih i preminulih radnika obezbijedene su novčane nagrade i prigodni pokloni, kao i svečani ručak. Pored toga, radnicima koji slave 25 godina rada u Tvornici cementa Kakanj uručene su zahvalnice i tradicionalni poklon, ručni sat.

Izuzetno korektna saradnja Uprave Društva i predstavnika radnika

Granski sindikat u posjeti TCK. Nova predsjednica granskog sindikata građevinske industrije i građevinskih materijala. Saradnja Sindikata i Uprave Društva ocijenjena kao veoma dobra, puna dijaloga i razumijevanja.

U srijedu, 22. januara 2014. novoizabrana predsjednica granskog sindikata građevinske industrije i građevinskih materijala BiH (SGIGM) Naida Sarajlija-Alihodžić posjetila je Tvornicu cementa Kakanj zajedno sa bivšim predsjednikom SGIGM Šabanom Kadirićem. Ovom prilikom susrela sa se sa članovima Uprave TCK, Izudinom Neimarlijom i Zehrom Obralijom, predsjednikom IOS TCK Ademom Tukom, predsjednikom Vijeća uposlenika TCK Fahrudinom Kusićem, i drugim članovima IOS-a.

Zajednički sastanak otvorio je predsjednik IOS Tvornice cementa Kakanj Adem Tuka, te se zahvalio prisutnim gostima kao i članovima UD što su svojim prisustvom obogatili ovaj zajednički sastanak. Nakon uvodne riječi obratio se prisutnim sa konstatacijom da je dosadašnja saradnja IOS sa UD izuzetno korektna i da UD nesebično pomaže pri svakom zahtjevu od strane IOS bilo da se radi o donaciji pomoći za radnike, studentima djeci naših radnika i drugo.

Nakon toga, riječ je dobio član Uprave društva, Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja TCK, koji je ovom prilikom novoizabranoj predsjednici predstavio TCK od njenog osnivanja do danas. Neimarlija je ovom prilikom govorio i o postignutim rezultatima poslovanja, ulaganjima strateškog partnera o plasmanu cementa i konkurenciji na tržištu. Naglasio je korektan rad IOS, VU i UD te isti pohvalio, pominjući da se dosta postiglo po osnovi pomoći i poštivanja prava radnika od strane UD. Zehra Obralija, izvršni direktor za finansije i ekonomska pitanja, dala je pregled finansijskog ostvarenja ističući značajna ulaganja u usavršavanje rada tvornice, kao i optimizaciju rada kolektiva bez koje nema ni dobrih rezultata.

Ovom prilikom istaknuto je da Tvornica cementa Kakanj redovno ispunjava sve svoje poreske obaveze PIO/MIO i Zdravstvo tako da naš nijedan radnik prilikom odlaska u mirovinu bilo redovnu ili prijevremenu nema nikakvih problema jer su naše sve poreske obaveze redovno izmirene tako da naš nijedan radnik za mirovinu nije čekao duže od dva mjeseca. Svaki radnik koji odlazi u mirovinu bilo redovnu ili prijevremenu dobije i prikladnu otpremninu. U krugu TCK imamo ambulantu u kojoj naši radnici imaju besplatne usluge pregleda i ambulante kao i besplatne lijekove za radnike i penzionere Tvornice cementa Kakanj.

Nakon izlaganja članova UD prisutnim se obratila predsjednica Granskog sindikata i pohvalila zdravu sredinu u kojoj se zatekla i naglasila da je nažalost malo takvih sredina odnosno preduzeća. „Ovaj susret želim iskoristiti za naše upoznavanje izražavajući zadovoljstvo o situaciji u Tvornici kao i korektnoj saradnji Uprave prema IOS i VU uključujući status radnika i poštivanje prava radnika.“

Članovi sindikata istakli su da Uprava ima sluha za sva pitanja i zahtjeve. Posebno priznanje upućeno je kompaniji za poštovanje uslova iz kupoprodajnog ugovora prema svim uposlenicima kroz Grejs period i poslije isteka istog, jer nijednog trenutka nije došlo do tehnološkog viška radnika. Svaki radnik ove Tvornice odlaskom u mirovinu pored otpremnine na obostrano zadovoljstvo imaju i besplatno liječenje i lijekove koji idu na teret preduzeća.

Predsjednik VU je naglasio povezanost VU sa IOS na zajedničkom rješavanju svih pitanja vezanih za dobrobit radnika. Kadirić je pohvalio rad menadžmenta TCK te se zahvalio Upravi na praćenju svjetskih trendova i poželio da ostane ovakva saradnja UD sa VU i IOS na zadovoljstvo sve tri strane.

Deset godina uspješnog integralnog upravljanja

Kombinovani redovni kontrolni audit (i to sedmi za ISO 9001 i ISO 14001, odnosno šesti za OHSAS 18001) u Tvornici cementa Kakanj i na kamenolomu „Ribnica“ održan je 17. i 18. decembra 2013. godine.

Ovaj eksterni audit je proveden od strane audit tima TÜV SÜD Management Service.

Audit je proveden na svim organizacionim dijelovima, odnosno procesima u Tvornici i na kamenolomu „Ribnica“.

Zahvaljujući ozbiljnom pristupu implementacije zahtjeva sistema upravljanja kvalitetom, zaštitom okoline, te zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu, može se

konstatovati da je u proteklih 10 godina (otkad se ovaj integrirani sistem upravljanja razvija u TCK) postignut zavidan nivo u svim elementima / zahtjevima navedena tri standarda.

Kao dokaz tome Tvornica cementa Kakanj je dobila pohvale od inače respektabilnog i brojnog audit tima koji su sačinjavali 7 auditora iz Slovenije i Bosne i Hercegovine.

Naravno, da uvijek ima prostora i za poboljšanja i u tom smislu su od strane auditora date određene preporuke i sugestije.

Nova poboljšanja će sigurno biti ostvarena do sljedećeg kontrolnog audita.

Doktor za cement

Naš kolektiv je odnedavno bogatiji za doktora, ovoga puta doktora za cement. Nedžad Haračić, rukovodilac kontrole kvaliteta u Tvornici cementa Kakanj, nakon opsežnih priprema odbranio je, pred visokostručnom komisijom Univerziteta u Tuzli doktorsku disertaciju na temu „Razvoj i proizvodnja metalurških cemenata“, čime je stekao pravo na naučni stepen doktora tehničkih nauka. Haračić se u disertaciji bavi tematikom upotrebe alternativnog materijala – troske iz visoke peći – u svrhu višestrukog efekta zaštite okoliša. U disertaciji su povezana fundamentalna istraživanja u pogledu upotrebe alternativnih materijala sa jedne strane i aplikativna istraživanja proizvodnje metalurškog cementa. Na ovaj način došlo se do jednog sasvim novog pristupa u ovoj oblasti, što obično nije bio slučaj u ranijim istraživanjima. Modeli elaborirani u doktorskoj disertaciji se mogu primijeniti ne samo u Tvornici cementa Kakanj, već i u drugim tvornicama cementa, pa čak i u drugim segmentima industrije.

Nedžad Haračić rođen je u Kaknju 1976. godine gdje završio osnovnu i srednju školu. Diplomski rad pod nazivom "Eksperimentalna proizvodnja metalnih pjena SRFS postupkom" brani 2002. godine i stiče zvanje diplomiranog inženjera. Nakon sticanja diplome na navedenom fakultetu zapošljava se u Tvornici cementa Kakanj na poziciji inženjera za kontrolu kvaliteta. U toku dugogodišnjeg rada u Tvornici cementa Kakanj aktivno je učestvovao u implementaciji mnogih projekata među kojima su najznačajniji: Uvođenje i usvajanje najsavremenije metode kalibriranja XRF spektrometra u Tvornici cementa

Kakanj, implementacija ISO sistema (ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007) u svojstvu internog auditora, participiranje u projektu otvaranja kamenoloma "Ribnica" za potrebe Tvornice cementa Kakanj, učešće u procesu rekonstrukcije i modernizacije laboratorije, kao i postrojenja u tehnološkom procesu proizvodnje cementa.

Doktor Nedžad Haračić član je nekoliko domaćih i međunarodnih organizacija, od kojih izdvajamo članstvo u međunarodnom timu za kontrolu kvaliteta cementa, alternativnih materijala i goriva na nivou HeidelbergCement grupacije, članstvo u timu za standardizaciju i regulativu u cementnom sektoru na nivou HeidelbergCement grupacije, te članstvo u tehničkom komitetu za cement, gips i kreč pri Institutu za standardizaciju BiH.

Finansijski trening za ne-finansijere

U uskoj saradnji sa finansijskim odjelima širom grupacije, odjel za ljudske resurse je revitalizirao program "Finansije za ne-finansijere" koji je sad dostupan kao obrazovni portfolio u kojem su spojeni standardizovani finansijski treninzi dostupni u cijeloj grupaciji. Tako sada pripravniku u tehnici koji tek započinje karijeru, vještom profesionalcu u nekom radnom procesu ili višem rukovodiocu sa tehničkom pozadinom novi finansijski kurikulum nudi finansijsku obuku skrojenu prema pojedinačnim nivoima znanja i stilovima učenja.

Finansijski trening dostupan 24/7 na platformi e-c@mpus

HeidelbergCementova platforma e-c@mpus pruža tri različita programa e-učenja (učenja elektronskim putem) koji pokrivaju osnove finansija, a dostupni su i besplatni za sve korisnike. Programi su nazvani "Osnove finansija", a obrađuju osnovne finansijske termine i metrike, te pružaju dodatne detaljne materijale za učenje. U prvom kursu, "Razumijevanje finansijskih izvještaja", objašnjeni su ključni finansijski termini kao što su amortizacija ili tok novca, šta znače i gdje se nalaze u izvještajima. Ovaj kurs je dobra priprema za bilo kakvu finansijsku obuku. U drugom kursu, "Davanje smisla finansijskim pokazateljima", fokus je na ključnim pokazateljima kao što su ROCE ili OIBD marža, kako se izračunavaju i šta govore o učinku HeidelbergCementa. Finalni kurs, "Kapitalni izdaci", opisuje kao ocijeniti i analizirati potencijalne investicije. "Kursevi su interaktivni, može im se pristupiti i van radnog mjesta putem interneta, a mogu se uvijek pauzirati kako bbi se uklopili u radni dan," kaže Fiona Higginson iz grupacijskog Odjela za ljudske resurse. "Prilagođeni su našem finansijskom okruženju i dizajnirani kao priprema za druge obuke, ali također i za obnovu znanja.

Praktična finansijska simulacija za sve nivoe

Za one kojima je draže okruženje učionice i interaktivniji stil učenja, ponuđena je offline simulacija pod nazivom "Moje finansije", koja izgleda kao tipična igra na ploči. U ovoj pojednostavljenoj verziji HeidelbergCementovog svijeta, do 20 učesnika određuje poslovnu strategiju (otvaranje

nove tvornice, proširenje postojećeg kamenoloma, investiranje u specijalne proizvode itd.) i takmiče se u grupama jedni protiv drugih da dobiju ugovore sa kupcima. Nakon što vade agregate i proizvode cement i beton da opskrbe svoje kupce tokom jedne finansijske godine, učesnici rade kalkulacije i svoje finansijske izvještaje i ključne pokazatelje kako bi napravili analizu učinka svoje grupe. Kroz simulaciju narednih godina, učesnici se takmiče da poboljšaju strategiju koju su odabrali i tako uče kako njihove poslovne odluke utiču na krajnji ishod. Prilagođen HeidelbergCementu, sadržaj se može prilagođavati nivou učesnika promjenom odnosa teoretskog i praktičnog učenja. Simulacija je već prevedena na nekoliko jezika i obuke vode naši finansijski eksperti u tim zemljama.

Obnavljanje finansijskih osnova za vodeći rukovodeći kadar

Vodećim rukovodiocima koji učestvuju u Summit Programme-u ponuđena je jednodnevna finansijska obuka za dobrovoljne prijave. Za one koji dolaze iz tehničkog okruženja, učionica za obuke nudi kratku obnovu finansijskog znanja naučenog tokom rada. Programi e-učenja također su ponuđeni kao priprema i dostupni su nakon sesija kao kratka obnova. Do sada je ova obuka ocijenjena veoma pozitivno, a obuku je prošlo oko pola učesnika Summit-a.

Troslojni pristup finansijskog obuci

"Svaki dio novog Finansijskog kurikuluma specifično je prilagođen našim potrebama i uključuje naše finansijske

termine i kalkulacije poazatelja, a to je bilo moguće napraviti samo uz pomoć naših finansijskih odjela," kaže Fiona Higginson. "Ovaj troslojni pristup obuci iz finansijskih osnova znači da pojedinci mogu odabrati tip učenja koji im najbolje odgovara i da mogu miješati metode kako bi se uklopile u njihov radni raspored."

Za dodatne informacije o Finansijskom kurikulumu kontaktirajte svoj kadrovski odjel.

Koliko dobro govorite engleski?

Konvencionalni oblici učenja jezika u malim grupama ili jedan-na-jedan sa predavačem nude dobre prilike za kontinuirano poboljšanje jezičnih vještina na engleskom jeziku. Ali to također zahtijeva redovno vrijeme i prostor za lekcije. Osim toga, kada su dio grupe polaznici kursa ne mogu uvijek napredovati svojim tempom.

Iz tog razloga je od 2012. godine u ponudi elektronski kurs Poslovnog engleskog koji servisira kompanija GlobalEnglish kako bi se promovisala veća fleksibilnost i autonomija među onima koji uče jezik. Pristup online kursu dostupan je preko grupacijske platforme za elektronsko učenje, i može se koristiti u bilo koje vrijeme, bilo koji dan. Kurs je podijeljen na 11 nivoa znanja, a svaki se sastoji od 10 do

Iskustva

Kolege iz različitih država podijelili su svoja iskustva sa online kursom za učenje engleskog jezika:

"Mnogo mi je lakše razumjeti tuđi izgovor u telefonskim razgovorima." – Mađarska

"Nakon savladavanja novih govornih vještina na engleskom jeziku, poraslo je moje samopouzdanje u komunikaciji sa menadžmentom, kolegama i prijateljima." – Malezija

"Ljudi su primijetili da bolje vladam engleskim jezikom čim sam počela pohađati časove. Kažu da mi je govor tečniji i obogaćen mnogim novim riječima i izrazima." – Rusija

"Obuci mogu pristupiti u bilo koje vrijeme, i to mi je najvažnije." – Mađarska

15 lekcija. Pojedinačne lekcije sadrže niz vježbi (gramatika, razumijevanje pročitanog teksta, izgovor itd.) koje pokrivaju mnogobrojne aspekte jezika. Putem neobaveznog testa, polaznici mogu uraditi odrediti svoj nivo znanja i pronaći odgovarajuću tačku od koje započinju kurs.

Kurs dodatno nudi takozvane "on-the-job" opcije pomoći: to uključuje različite urneke za e-mail, brojne rječnike (npr. tehnički, finansijski), aplikacije za čitanje teksta ili alatke

za prevod koje zaposleni mogu koristiti u svakodnevnoj komunikaciji.

A oni kojima više odgovara pravi dijalog sa predavačem ili drugim polaznicima mogu to pronaći u Virtualnoj učionici (Virtual Classroom). Tu je uvijek dostupno nekoliko lekcija za različite nivoe znanja – od početnika do naprednih polaznika. Veličina razreda ograničena je na osam učesnika, a fokus je na poslovnom engleskom.

Zainteresirani? Dodatne informacije i podrška za 'e-campus' registraciju možete potražiti u svom odjelu za ljudske resurse. Opšte informacije također možete dobiti od kolegice Mahire Softić.

„Kurs je veoma dobro osmišljen uz izvrsnu tehničku izvedbu. Naučio sam mnogobrojne stručne poslovne termine što na ranijim kursovima nisam imao priliku. Gramatičke vježbe su veoma bogate i zahtjevne, što je moju poslovnu komunikaciju na engleskom jeziku podiglo na profesionalni nivo," rekao nam je Sead Kovačević, pravnik za sudske sporove i normativu i sekretar kompanije, koji ovaj kurs pohađa od početka 2013.

Emisije u potpunoj kontroli

Sistem za kontinuirani monitoring emisija je još jedan uspješno končan ekološki projekat Tvornice cementa Kakanj

U Tvornici cementa Kakanj u februaru je završen još jedan projekat namijenjen poboljšanju zaštite okoliša. Radi se o projektu uspostavljanja sistema za kontinuirani monitoring emisija. Instalacija opreme već je završena, a trenutno se radi na kalibraciji instrumenata.

„Kontinuirani monitoring svih emisija iz glavnog dimnjaka rotacione peći omogućava nam da u bilo koje vrijeme znamo tačno kolike su emisije prašine, NO_x, SO₂, CO sa dimnjaka rotacione peći,“ kaže Almir Bajtarević, stručni saradnik za ISO standarde i zaštitu okoline u Tvornici cementa Kakanj. „Zahvaljujući ovom projektu, uveliko će biti olakšano redovno godišnje izvještavanje prema Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kao i upravljanje samim tehnološkim procesom, a sve emisije u zrak će biti kontinuirano kontrolisane,“ dodaje Bajtarević.

Ovaj sistem sada omogućava Tvornici cementa Kakanj da započne implementaciju novih projekata namijenjenih zaštiti okoliša i smanjenju emisija.

Poznati finalisti takmičenja “Živi svijet kamenoloma”

Drugi ciklus takmičenja za nagradu Živi svijet kamenoloma (Quarry Life Award) koje je pokrenuo HeidelbergCement 2011. godine ponovo je pobudilo veliki interes studenata i istraživača širom svijeta. U 22 države na četiri kontinenta preko 390 kandidata prijavilo je svoje projektne ideje. Ideje su se mogle prijaviti do 1.marta, a u protekle dvije sedmice 89 članova žirija imalo je težak zadatak da odabere po pet najboljih u svakoj od država u kojima se odvija takmičenje.

Za kakanjski kamenolom “Ribnica” prijavljeno je devet projekata koje je domaći žiri bodovao prema kriterijima koje su odredili eksperti i savjetnici HeidelbergCementa. “Top 5 projekata” za BiH su:

- predikcija proteinske ekspresije mtDNK gena na osnovu kodonske upotrebe unutar odabrane potporodice mrava koji naseljavaju tercijarni ekosistem;
- kamenolom Ribnica u funkciji konzervacije rijetkog i ugroženog biljnog genofonda Bosne i Hercegovine;
- zaštita ptica na kamenolomu Ribnica;
- istraživanje mogućnosti za introdukciju autohtonih biljnih vrsta u kamenolom Ribnica; i
- laboratorija u prirodi.

“Ovo je izvrsna prilika za sve studente i istraživače da dobiju bolji uvid u biljni i životinjski svijet kamenoloma, te da svojim idejama promovišu i jačaju biodiverzitet

naših kamenoloma,“ rekao je Branimir Muidža, generalni direktor Heidelbergcementa za BiH i Hrvatsku i član žirija takmičenja Živi svijet kamenoloma. “Iskreno se zahvaljujemo svima koji prate ovo takmičenje, a posebno kandidatima koji su se potrudili da učestvuju u takmičenju prijavom svojih projektne ideje. Nadam se da će takmičari koji su prošli u drugu fazu dati sve od sebe kako bi pobijedili ne samo na ovom lokalnom takmičenju nego kako bi njihove ideje osvojile i neku od međunarodnih nagrada koje su ove godine još bogatije.”

“Top 5 projekata” nastavlja dalje takmičenje. Kandidati će u periodu od kraja marta do kraja septembra 2014. godine raditi dalje projektno istraživanje na terenu kako bi potvrdili i dalje razvili svoje projektne ideje. Finalne izvještaje će predati do kraja septembra 2014. godine. Tri najbolja projekta svakog takmičenja na nivou države dobijaju nagrade u iznosima od 5.000, 3.000 i 1.500 eura. U decembru 2014. godine, međunarodni žiri koji uključuje eksperte iz međunarodno priznatih organizacija BirdLife International i Jane Goodall Institute dodijelit će nagrade sveukupno najboljim projektima. Nagrade na međunarodnom nivou kreću se od 10.000 do 30.000 eura.

Više informacija na www.quarrylifeaward.com i www.quarrylifeaward.ba

Kakanjski osnovci na www autostradama

Tvornica cementa Kakanj opremila četvrti školski informatički kabinet

svoj kompjuter i plaćati pristup internetu. Tvornica cementa Kakanj je prije nekoliko godina prepoznala ovaj problem, pa je donešena odluka da se svaki put kada se radi nabavka novih računara, dio opreme donira jednoj od lokalnih škola, odnosno da se opremi jedan informatički kabinet. Na ovaj način pružamo jednaku priliku svim učenicima da imaju slobodan pristup novim tehnologijama i internetu. Oprema koju TCK donira sigurno može biti ključna odskočna daska za uspješnu budućnost učenika.

Povodom Dana TCK, članovi Uprave našeg kolektiva donijeli su odluku da u cilju unapređenja obrazovanja na području općine Kakanj opremimo informatički kabinet osnovne škole „Hamdija Kreševljaković“. Informatički kabinet ove škole sada je bogatiji za šesnaest računara i isto toliko LCD monitora, na kojima će učenici moći da praktično uče i usavršavaju rad na računarima. Donaciju je zvanično ispred Tvornice cementa Kakanj uručio Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja.

Mnogima je pristup autostradama interneta lagan kao obični pritisak na jedan gumbić. Ali drugima je pravi izazov imati

Vrijedna donacija za 100.-tu godišnjicu škole

uručili su donaciju u iznosu od 7.000,00 KM za Osnovnoj školi "15.april" - Doboj, Kakanj.

Simboličnu predaju donacije u ime Tvornice cementa obavili su Izudin Neimarlija, izvršni direktor za proizvodnju i tehnička pitanja, i Zehra Obralijska, izvršni direktor za finansije i ekonomska pitanja. Sa druge strane, „ček“ vrijedan sedam hiljada maraka, primio je direktor Škole Jasminko Hasagić, a ovom činu Cementarine društvene odgovornosti prisustvovao je i predsjednik Školskog odbora Mahir Jašarspahić.

“Sljedeće godine ova škola obilježava 100 godina postojanja i rada što je zavidan jubilej za jednu obrazovnu ustanovu. Mi smo ovih dana obilježili Dan Tvornice cementa, škola sljedeće godine ima veliki jubilej, a s obzirom da se donacija odnosi na infrastrukturu odlučili smo da ovu donaciju realiziramo sada, kako bi se tokom predstojećeg zimskog raspusta mogli obaviti odgovarajući radovi. Ovo nije naša prva donacija prema ovoj školi. To je dio naše poslovne filozofije, da pomažemo prije svega ljude u lokalnoj zajednici u obrazovanju, zdravlju, kulturi i sportu. To su četiri oblasti u životu kojima HeidelbergCement, kao grupacija, a samim tim i Tvornica cementa Kakanj posvećuje posebnu pažnju,” ovom prilikom izjavio je direktor Neimarlija.

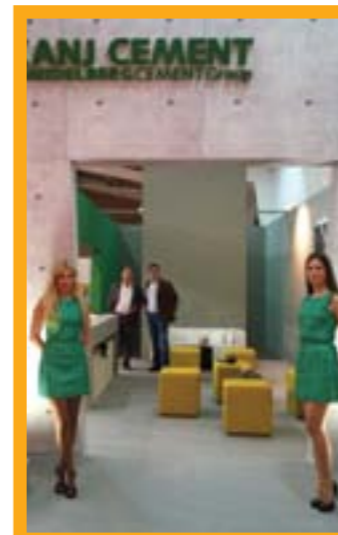
Nakon prijema za radnike, penzionere i porodice preminulih radnika, Tvornica cementa Kakanj nastavila je sa obilježavanjem 35.-te godišnjice kroz dodatne aktivnosti društvene odgovornosti. Nakon prošlosedmične vrijedne donacije opremanja informatičkog kabineta Osnovne škole “Hamdija Kreševljaković” Kakanj, u utorak, 17. decembra 2013. godine članovi uprave Tvornice cementa Kakanj

Novi proizvodi predstavljeni u Banjaluci

Tvornica cementa Kakanj ove godine se jedanaesti put predstavila na sajmu građevinarstva Grames 2014 u Banjoj Luci.

Naš sajamski nastup obilježio je veoma neobičan štand koji je privukao pažnju kako posjetilaca tako i samih izlagača koji su bili prisutni na sajmu.

Cilj našeg ovogodišnjeg nastupa je bio omogućiti da se jasno iskomunicira da je beton, a samim tim i cement obilježio savremeno graditeljstvo. Postavljanjem velike nakrivljene betonske ploče to se i uspjelo.

Naš beton za najmoderniji tunel u BiH

Za 1. mart, Dan nezavisnosti BiH, obilježen je završetak druge faze gradnje do sada najvećeg infrastrukturnog objekta u našoj zemlji. Riječ je o tunelu Vijenac/1. mart čija ukupna dužina iznosi 2.900 m i spada među pet najvećih tunela u bivšoj Jugoslaviji. S obzirom da je tunel Vijenac dio pan-evropskog koridora 5C, i standardi po kojima se

tunel radi su u skladu sa evropskim normama, pa ne čudi da je za ovaj projekat korišten najbolji beton koji proizvodi naša kompanija TBH BH. Kvalitetnim i pravovremenim isporukama još jednom smo pokazali da su Tvornica cementa Kakanj i TBG BH najbolji partneri investitorima koji rade najzahtjevnije građevinske projekte.

Impresum

Info silos – interno glasilo Tvornice cementa Kakanj
Broj: 34

Izdavač:

Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj
Selima ef. Merdanovića 146
72240 Kakanj
Tel: 032 557 500
Fax: 032 557 600

Za izdavača:

Branimir Muidža, generalni direktor
e-mail:
branimir.muidža@heidelbergcement.com

Uredništvo:

Emina Dedić
emina.dedic@heidelbergcement.com
Mahira Softić
mahira.softic@heidelbergcement.com

DTP: Emina Dedić

Štampa: Atlantik bb Banjaluka

Foto:

Emina Dedić
Tvornica cementa Kakanj
HeidelbergCement Group
Mahira Softić
Enhad Goralija
Azerin Salihbegović
Vijeće stranih investitora u BiH,
Predstavništvo njemačke privrede u BiH

Broj strana: 24

Tiraž: 300 primjeraka